

სამშობლო

ფასი 5 კ.

გაზეთის ფასი: წლიურად 9 მან., ნახევარი წლით 5 მ., თვიურად 4 აბ. ცალკე ნუმერი ერთი შორი. დამატებით 7 კ. წლიური ხელის მოწვევებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ შემოიტანონ ნაწილნაწილათა: პირველათ 5 მან., ხელის მოწვევისათანავე მეორეთ 5 მან. მარტის გასულს და 5 მანეთიც ფინანსის გასულს.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრუქტურა პირველ ნახევარ წელიწადში 15 კ. მეორე ნახევარში 10 კ. სხვა ადგილებიდან ვაჭარის განკარგულებაზე განცხადებათა ფასი: სტრუქტურა პირველ ტექსტის წინ 80 კ. მეორე ტექსტის გლოგოზით განცხადებათა ფასი: პირველი ნახევარ წელიწადში 2 ს. მეორე ნახევარში 1 ს.

ჩამატებით და ქანჯრად იმყოფება თბილისის ძ. ქ. ვიქტორიას სასახლეში.

№ 515 ეოველდღიური საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი, № 515

დაიწყო ჩვენს გაზეთზე ხელის მოწვევა 1917 წლისათვის

გაზეთის ფასი: ერთი წლით 15 მან. ნახევარი წლით 8 მან. ერთი თვით 1 50 კაპ., ცალკე ნომერი 7 კ. თვიური ხელის მოწვევა მიიღება მხოლოდ თვის პირველიდან. წლიურ ხელის მოწვევებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ შემოიტანონ ნაწილნაწილათა: პირველათ 5 მან., ხელის მოწვევისათანავე მეორეთ 5 მან. მარტის გასულს და 5 მანეთიც ფინანსის გასულს. რედაქციის კონტორა ღიაა დღის 8 საათიდან 3 საათამდე და ნაშუადღევს 5 საათიდან 8 საათამდე. რედაქტორის ნახვა შეიძლება დღის 8 საათიდან 11 საათამდე. მისამართი: ქუთაისი, თბილისის ქუჩა, სახლი მიქელაძის. დამატებითი: ქუთაისი „სამშობლო“.

რედაქტორი—ი. თ. ცინცაძე. გამომცემელი ამხანაგობა „სამშობლო“.

1916 წლის

გაზეთი სამშობლო

სამსხი

როდესაც მტერი ჯერ კიდევ განდევნილი არ არის ჩვენი მიწა-წყლიდან და ჩვენი ძმები კი ჩვენი გულისათვის მსხვერპლად სწირავენ თავიანთ სიცოცხლეს, დანაშაულობაა, რომ ფუფუნებისათვის გაუფლანგოთ ჩვენი დანაშოგი. დაე, ეოველი თავისუფალი მანეთი შეიწიროს მტრის წინააღმდეგ საბრძოლველათ, გმირ დამცველთა დანაშარებლად.

ხელი მოწვევით სამშობლო სამსხი.

სამსხის პირობები:

სამსხის ობლიგაციები გამოცემულია 50, 100, 500, 5000, 10,000 და 25,000 მანეთიანი და 1916 წლის 1 ოქტომბრიდან მოიგებს 5 1/2% წლიურად, რომელიც ორ ვადაზე გადაიხდება—1 აპრილსა და 1 ოქტომბერს. პროცენტების თანხა სამუდამოდ თავისუფლდება იმ ვადისადაც სავსაა, რომელიც კაპიტალის შემოსავალზე დაწესებულია. ყველა ობლიგაცია გამოისყიდება 1926 წლის 1 ოქტომბერს. ამ დრომდე სამსხის განაღდება არ შეუძლებელია. დროებით კუპონების და გამოისყიდულ ობლიგაციების განაღდება მოხდება სახელმწიფო ბანკსა, ხაზინებსა და შემნაწველ კასებში. ობლიგაციები სესხის მიღება სახაზინო „პოდრიადების“ და საბუღალტრო საწინდარად, აგრეთვე სააქციო და საბაჟო განაწილებულ გადასახადად იმ ფასად, რომელსაც ფინანს. მინისტრი დააწესებს.

დრო და ადგილი ხელის მოწვევისა.

ხელის მოწვევა იწყება 1 ნოემბერს. სახელმწიფო ბანკის კანტორებსა და განყოფილებებში, ყველა საომარო ბანკში, სახინებში (მუნიციპალიტეტში), ქალაქის საზოგადო ბანკებში, საერთოერთო კრედიტის საზოგადოებებში, ქალაქის და იმ საერთო თვითმართველობა-გაგრობაში ან კანტორებში, რომელთა შესახებ ადგილობრივ იქნება გამოცხადებული.

ამა წლის

30 დეკემბრამდე.

1917 წლის

31 იანვრამდე.

ხელის მოწვევის ფასი.

ობლიგაციის ფასი 95% ნომინალურ ღირებულებისა, რომელსაც მიმდინარე პროცენტები მიემატება, 1916 წლის 1 ოქტომბრიდან დაწყებული. ვისაც ჰქვარს გადაიხადოს ფასი მთელი იმ ობლიგაციებისა, რომელზედაც ხელი მოწვევა, ფულს გადაიხდის ხელის მოწვევის დღეს. იმ პირებს, რომელნიც სესხზე ხელს მოწვევენ სახელმწიფო ბანკში, კერძო საკომერციო და ქალაქის საზოგადო ბანკებში 500 მანეთზე მეტს, ხოლო ხაზინებში, შემნაწველ კასებში, საერთოერთო კრედიტის საზოგადოებასა და წვრილ საკრედიტო საზოგადოებაში 200 მანეთზე მეტს—ამ პირებს შეუძლიათ ფული ნაწილ-ნაწილ გადაიხადონ: ნახევარი ხელის მოწვევის დღესა და ნახევარიც არა უგვიანეს 1917 წლის 31 იანვრისა.

შეღავათები ხელის მოწვევებისთვის და სამსხის გაცემა.

სახელმწიფო ბანკის კანტორებსა და განყოფილებებში, აგრეთვე ხაზინებში, სადაც სწარმოებს სესხის დაგროვება, შეიძლება გაეცნათ შეღავათიანი კრედიტი 1918 წლის 1 იანვრამდე იმ სახელმწიფო სესხის ობლიგაციების დასაგროვებლად, რომელნიც გამოცემულია ომის დასაწყისიდან აქამდე. ოლნდ ეს კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ხელის მოწვევის ჯამს. ობლიგაციების დაგროვება შეიძლება როგორც ხელის მოწვევის დღეს, ისე შემდეგაც სახელმწიფო ბანკებსა და ხაზინებში, სადაც სესხის ოპერაცია სწარმოებს 5 1/2% წლიურად 1918 წლის 1 იანვრამდე. სესხის რაოდენობა ხელის მოწვევის დროს დაწესებულია 88% ნომინალურ ფასისა.

შეღავათები ობლიგაციების შენახვისათვის.

ობლიგაციების პატონებს შეუძლიათ გადასცენ ის უფასოდ შენახვად სახელმწიფო ბანკის დაწესებულებებს, ხაზინებს და შემნაწველ კასებს, ოლნდ დაწესებული საგრობო გადასახადი უნდა გადაიხადონ. ის პირები, რომელთაც შემნაწველ კასებში ფული აქვთ, ამ კასებში ობლიგაციების შექმნის დროს არ იხდიან საგრობო გადასახადს, თუ მათ ფს.ს შესაძლოა წინააღმდეგობა გაიწვიონ.

სახელმწიფო შემნაწველ კასებში, წვრილი კრედიტის დაწესებულებებში, საველე ხაზინებში.

მოულოდნელი მწუხარებით გულმოკლული პეტრე გრიგოლის ძე ანთუღავა აუწყებს ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ ძვირფასი და დაუვიწყარი ამხანაგის და მეგობრის ექიმის თ-დი მიძა გარდაბულის ძის აფაქიძის უღროლ დაკრძავს.

გულმოკლული მეზობლები თავადი გარდაბული და კნენა ივლიტე ანაბაძის ასული და ძმა თავადი იასონი გარდაბულის ძე აფაქიძის უღროლის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ მეგობართ და ნაცნობთ პირველი უსაყვარლესი შვილის და მესამე ძვირფასი ძმის ექიმის თავად მიხეილ (მიძა) გარდაბულის ძის აფაქიძის უღროლ გარდაცვალებას, რაცა მოხდა 21 დეკემბერს დამის 12 საათზე ხან მოკლე ავთამყოფობის შემდეგ. პანაშვიდი ყოველდღე საღამოს 9 საათზე (ბალახვანის ქ. სახლი გორგაძისა) განსვენების და დაკრძალვის დღე ცალკე გამოცხადდება.

დამად დაფხვრებადნი გრიგოლი ალექსანდრე, ნინო ალექსანდრე ნათელია შარბანის ასული რიტა და აჩიკო პავლოვი გულითაღის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ გარდაცვალებას მძიმე ავთამყოფობის შემდეგ. სოფიო ქრისტეფორის ასულის ჰავლოვისა პირველი ძვირფასი დედის, მესამე დედათილისა და უკანასკნელი დაუვიწყარი დედის პანაშვიდი ყოველდღე საღამოს 9 საათზე (კახაკოვის ქუჩა საკუთარ სახლში) გამოცხადდება — შაბათს ოცდაათ დეკემბერს დღის 9 1/2 საათზე საფარისხის სასაფლაოს ეკლესიაში სადაც გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვილი. დაკრძალვა ამავე სასაფლაოზე. (1—1).

ბარსაქვის, 23 დეკემბერს ქალაქის თანამრეხვეთა შალვაშვილი გულაქსონ ტახიძის სალამო. ბილეთი იყიდება.

ელექტრო „რადიო“ თეატრი ორშაბათიდან, 16 დეკემბრიდან ასლი პროგრამა ნაჩვენებია იქნება უმჯობესი ნებართვით ცნობად პოლიციურთს ესაძეს მუერ გადაღებული კავკასიის მამაცი არმიის განსაცდარი გმირობანი ეს სურათი ბრძოლის ველზე გადაღებული, ზარბაზნებისა და თიფის სრფლის დროს. ეს სურათი კავკასიის ჯარის მამაცობის მადანი სურათს იძლევა.

ელექტრო „ამპირ“ თეატრი ორშაბათიდან, 19 დეკემბრიდან სურათო მსტრუდი დრამა. თანამედროვე დრამა 5 ნაწ. ცნობად მსახიობთა მოხუცებისა და ლისენკოს მონაწილეობით. ცოდვა განცხადება. ქუთაისის ქალაქის გამგეობა სურათო მსტრუდიდან აცხადებს, რომ მსტრუდი რეპლესზე შაქრის განსაცდართ მან შეძლია გერეთ წოდებული „ბარათების სისტემა“

ამისათვის ის იწვევს ოჯახის უკრძალვას, რომელთაც სურთ ბარათების მიღება, განმარტადენ ქალაქის გამგეობის სადგომში და განუცხადონ თავისი ოჯახის მდგომარეობა (რამდენი სულია ოჯახში) ბარათების შედგენელთ. უკანასკნელნი, ბარათებში საჭირო ცნობების აღნიშვნის შემდეგ, გადასცემენ მათ ოჯახის უფროსებს, რომელთაც უნდა გადახადონ ორ-ორი შურტი. ქუთაისში არსებულ დანაშაულებათა უკრძალვას ქალაქის გამგეობიდან უნდა წაიღონ ბარათები, შეასონ საჭირო ცნობებით და დაურთონ მოსამსახურეებს; ქალაქის გამგეობას კი უნდა დაუბრუნონ ბარათების ნაქიდეტი („აკრედიტ“) და თითო ბარათის ფასი ორ-ორი შურტი. ბარათების შედგენა მოხდება: მშვიდის, 18 დეკემბერს, დღის 8 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე და საღამოს 4-დან 8 საათამდე; სოლო სამუშაოთს, ოთხშაბათს და ხუთშაბათს—საღამოს 4 საათიდან 8-მდე. იმ შემთხვევაში, თუ ამ ოთხ დღეში ვერ მოეწირო ბარათების შედგენა მუშაობა შემდეგს დღეებშიც ვაგრძელდება. მასთან ქალაქის გამგეობა აფხაზილვას მცხოვრებლებს, რომ ის პირნი, რომელნიც უნდა ცნობას მიხვდნენ ბარათების უმჯობესად თანაგონ მოხარული მდგომარეობის შესახებ, ან მათ ბარათში მათ მიღებულ სურათს დააკრძალვას ბარათებს და თან სასტიკად დაიხვებიან მათსა და მათსავე მამაცობის წინაშე.

ალექსანდრე ანაბაძის. გულითაღი და ჩრდილოეთ მოლოდინში აკტრიელეს მრავალ ალავს ურამეა მოქონდათ. რუსებმა იერიშები მოიგვირეს. ქაშახიის ანაბაძის. თოვლი და ქარბუქია. რუმინის ანაბაძის. კირიანს ახლო მახლო რუმინელებმა თავის პოზიციებზე შეინარჩუნეს. მდ. ბუტისა და ზავლას შესართავის სამხრეთით რუსებმა უკან დაიხიეს. უკან დაიხიეს აგრედვე რუსის ჯარმა დობრუჯაშიაც. დანავლეთის ანაბაძის. მასის მარჯვენა ნაპირზე გერმანელებმა მოულოდნელად შეუტრეს, მაგრამ მიხანს ვერ მიადრეს. შამპანში გერმანელების იერიშები მოგერებულ იქნენ. იტალიის ანაბაძის. აქა იქ საარტილერიო ბრძოლა სწარმოებს.

გულმოკლე ომი. ბეზონის ფერმებს შუა. დანარჩენ ასპარეზზე არსებითი ცვლილება არ მოხდარა. პარიზი. 19 დეკემბერი. შამპონის ალმოსავლეთით ახლო აღმოსავლეთით 18 დეკემბერს ჩვეულებრივი საარტილერიო სროლა იყო. კარსოზე ზოგიერთ ადგილას ჩვენმა მარჯვენა დასხმამ მტრის საწყობებში აფეთქება გამოიწვია. ჯერნალ-გაზეთებიდან. ზავის ბარათები. საფრანგეთის შრომის ბარათის წარმომადგენელთა ყრილობას დაუდგინა: სთხოვოს საფრანგეთის მთავრობას მტრის ყურადღებით მოეპყრას გერმანეთის საზღვო წინადადებას და თვითონაც შეიმუშავოს მავარი აქტი, რომ ზავის წამოგდება დაჩქარდეს. მოკავშირე სახელმწიფოებს ავრიკისათვის უკვე გაუგზავნათ საპასუხო ნოტა, რომელშიც შენდებულნი ვარკვევითა და მტკიცედ იმხიან, რომ ისინი გერმანიის თვალ-მხედ წინადადებას ვერავითარ შემთხვევაში ვერ მიიღებენ. ინგლისის საიმპერიო ყრილობა, რომელიც ლონდონში იქნება მოწვეული და რომელზედაც ახალშენების მინისტრებიც იქნებიან მოწვეულნი, მოკავშირეთა საზღვო პირობების შემუშავებას შეუდგება. შემდეგ ამ პირობებს განხილვენ სხვა მოკავშირენი და ანაირად გამოაკვეთენ, თუ რა პირობებით შეუძლიან მათ ზავის წამოგდება. სხვა და სხვა ამბები. ინგლისის „შორინგ პოსტის“ ორგანიზაციის დირექტორებულ ამბავს იტყობინება; მისი სიტყვით უნგრეთის სახმადრეო ქარხნებში 4 ათასი ბავშვი მუშაობს, რომელთა წლოვანებაც რვას არ აღემატება. მათთვის 8 საათის საშუალო დღეა დაწესებული. ერთი უნგრული გაზეთის ცნობით 7 წლისზე პატარა ბავშვები ათასობით მუშაობენ იმავე ქარხნებში. ვაჟაკები დღეში 15 საათს მუშაობენ და, თუ უარი განაცხადეს, სამხედრო სასამართლოში აძლევენ მათ, როგორც ჯარის კაცებს. სიკვდილი ძალიან ხშირი სტუმარი გამხდარა მუშებისა; მასთანა პირობებში, ხოლო დაბადებულთა რიცხვი კი თითქმის ერთი ორად შემცირდა. კოლშეილიანი შუშები დღეში მანეთ-ნახევარს დღეებში ბოლო უტოლშეილიანი. უფროს ნაკლებს. გენერალისიმუს ფოფრს მარშლობა ებოძა. ამის შემდეგ იგი განთავსდებულა ყველა მოვალეობისაგან და მხოლოდ სამხედრო გენერალისიმუსად ჩაითვლება. საფრანგეთის ასპარეზზე მთავარსარდალად გენ. ნივლი დანიშნა, ხოლო სალონიკისაზე—სარაილი, უმაღლეს მთავარსარდალად კი სამხედრო მინისტრი ლიოტე იქნება. ინგლისის ყოფილ პრემიერ მინისტრის ასკოტის გამოანგარიშებით ინგლისს მშვიდობიან მცხოვრებთაგან მოკლულთა 500 ყოფილა, ზღაპრულ დღეებში 3,410 კაცი, დაჭრილი 1693, სულ 5692 კაცი. ფრანგმა დეპუტატმა უან ენსიმ მოხსენება წარუდგინა მთავრობას: იგი საჭიროდ სცნობს დაარსებულ იქნას მოკავშირეთაგან საერთო გენერალური შტაბი. კოპენჰაგენში რუსულ ფასიან ქაღალდების ღირებულება ბოლო დროს დაეკუმულა. ამბობენ ეს ზავის მოახლოების ნიშანია. მოკავშირეები გერმანეთის წინააღმდეგ პრობაქანას განაცხადებენ ამას წინადაცხობილმა მწერალ ქალმა ელენე კეიბსტროპოლში ლუქია წიკითხა ბელგეთის ბედის შესახებ დეკრების გერმანელებს.

ქუთაისი 23 დეკემბერი. კიდევ ამბობენ. გულში დამთავრდა ჩვენს გაზეთში ცალკე მოტევა „სახალხო-დან“ ბ-ნ გრ. გველესიანის წერილისა „ქართველი გრაფორანები“. ამისთანა დასაბუთებული და ყოველის მხრივ მიუდგომლად გაშუქებული წერილი ქართველ გრაფორანთა შესახებ ჩვენს პუბლიცისტიკაში ჯერ არ მოიპოვება და ჩვენ არ დავმალავთ, ვამყობთ მით, რომ იგი გამოწვეულია ჩვენის შეკითხვით. ჩვენ არ შევუდგებით ბ-ნ გრიგოლ გველესიანისაგან დასახლებულ საბუთების ჩამოთვლას ქართველ გრაფორანთა არსებობის შესახებ, ვინაიდან ჩვენ ვერ მოვახერხებთ, ისე ნათელყოთ ეს საკითხი, როგორც ცხად ჰყო პატივცემულმა ბ-ნმა გველესიანმა. ვისაც ცოტაოდენი ეჭვი კიდევ დარჩენია, იმას ესთხოვთ წიკითხოს რამდენჯერმე „ქართველი გრაფორანები“, ბ-ნ გველესიანისა, კარგად ჩაუვირდეს მას და ერთხელ და სამუდამოდ დაადისტურებს იმ ქუეყანებზე, რომ სომხის ტერტრ-გრაფორანებზე არავითარი ზნეობრივი და თვითილული უფლება არა აქვთ ეპოტი-ნებოდენ ქართველ-გრაფორანებს და მათ ასომებდენ, როგორც ამას ჩხადიან დღევანდლად.

ეს წერილი დიდ სარგებლობას მოუტანს თვით ქართველ გრაფორანებსაც, რომელნიც დარწმუნდებიან თავის გვარ-ტომობაში და მაშასადამე მოსთხოვენ კიდევ ტერტრ ვარაუდებებს—ნულარ ინებებენ მათ სულსა და გულში ხელის ფთაურს... ამის მეტი ჩვენ არა გვსურდარა, როცა პირდაპირ, გადაჭრით შევეკითხეთ ქართველ გრაფორან მოღვაწეებს—ხმა ამოვიღეთ თავის გვარ ტომობაზე ჩვენს სურვილი იყო ერთხელ და სამუდამოდ გადაჭრითიყო საკითხი ქართველ გრაფორანების შესახებ და ქართველ ერს დაეცვა თავისი თანამომენი გასომხებისაგან. რაც შეეხება სომხურ გაზეთებს—„მშვიქ-პორიონ ბაქუსა“ და სხვათა-და სხვათა, რომელთაც უნდა ავგვედოს და შეგვისტობა გვეკვირვებს, ასეთ კეთილს მათ უკანვე ვუბრუნებთ და მოვითხოვთ ამიერიდან მაინც ნუ დაგვწამებენ იმას, რაც ჩვენ არასოდეს არ გვიფიქრია. ქართველი ერი და მით უმეტეს მისი გულწრფელი შვილები არასოდეს არა ყოფილან „მოგინისტები და არც იქნებიან, ვინაიდან ქართველი ერს დიდი და გრძელ ისტორია აქვს, ქართველ ერის სამშობლო და მიწაწერილი, ეს ქვეყნიური სამოთხე—გულღვარდობიანობას არასოდეს არ გვასწავლიდა და არც გვასწავლის. საქართველოს შვე იხეთი მხურაველი და კავკასია, საქართველოს წელიწადის დროს ისეთი ზომიერი არიან, საქართველოს ისეთი დავა, მისი წყალი და ჰაერი ისეთი ტკბილი და შეზავებულია, რომ ქართველ ერს არავისთვის არა შეუძლებარა, მხოლოდ ნება შეეცოთ მას იტხოვროს თავის სამშობლოში თავისებურად, თავის სახლში, თავისათვის...“

ქუთაისის ქალაქის გამგეობა სურათო მსტრუდიდან აცხადებს, რომ მსტრუდი რეპლესზე შაქრის განსაცდართ მან შეძლია გერეთ წოდებული „ბარათების სისტემა“ ამისათვის ის იწვევს ოჯახის უკრძალვას, რომელთაც სურთ ბარათების მიღება, განმარტადენ ქალაქის გამგეობის სადგომში და განუცხადონ თავისი ოჯახის მდგომარეობა (რამდენი სულია ოჯახში) ბარათების შედგენელთ. უკანასკნელნი, ბარათებში საჭირო ცნობების აღნიშვნის შემდეგ, გადასცემენ მათ ოჯახის უფროსებს, რომელთაც უნდა გადახადონ ორ-ორი შურტი. ქუთაისში არსებულ დანაშაულებათა უკრძალვას ქალაქის გამგეობიდან უნდა წაიღონ ბარათები, შეასონ საჭირო ცნობებით და დაურთონ მოსამსახურეებს; ქალაქის გამგეობას კი უნდა დაუბრუნონ ბარათების ნაქიდეტი („აკრედიტ“) და თითო ბარათის ფასი ორ-ორი შურტი. ბარათების შედგენა მოხდება: მშვიდის, 18 დეკემბერს, დღის 8 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე და საღამოს 4-დან 8 საათამდე; სოლო სამუშაოთს, ოთხშაბათს და ხუთშაბათს—საღამოს 4 საათიდან 8-მდე. იმ შემთხვევაში, თუ ამ ოთხ დღეში ვერ მოეწირო ბარათების შედგენა მუშაობა შემდეგს დღეებშიც ვაგრძელდება. მასთან ქალაქის გამგეობა აფხაზილვას მცხოვრებლებს, რომ ის პირნი, რომელნიც უნდა ცნობას მიხვდნენ ბარათების უმჯობესად თანაგონ მოხარული მდგომარეობის შესახებ, ან მათ ბარათში მათ მიღებულ სურათს დააკრძალვას ბარათებს და თან სასტიკად დაიხვებიან მათსა და მათსავე მამაცობის წინაშე.

